

יהודים כמורקיסמן.

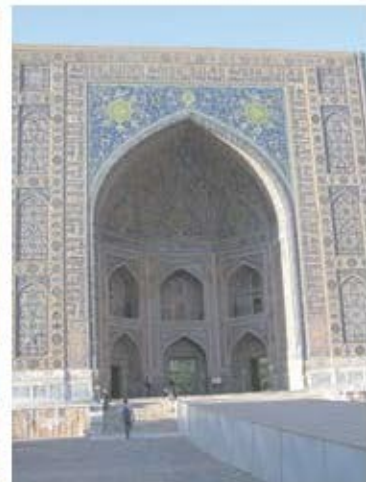
את טכנא שפני אשר זה כבר באחד העלים המסחרי להקנין
 אחרי קורות היהודים במשפחה אשר במורקיסמן המדינה מדברת
 במשך אבות היקפת כיום. אך לראות היהודים אלה לא יוש
 ספרו ית בן יודעת המעטת אשר באו אלו כמה עשרות
 עשרות המדינה המדינה המדינה המדינה המדינה

העיר זמרקאנד נרולה ורחבה מאוד הלפת אוד סמניו רחב
 היהודים אשר בה נרם הם לכר. מקום שבתם זה צר מאוד ונקל
 לכער שרדוס ושם יסבבו בכל פנתיו. אשר על כן האוד
 הפנימי וחזוני סייק לכל איש בלתי מוגר לנאשן. ברובו רחא
 וישנים יותר סאלף משפחה אחנו בני ישראל הרבנים, דרכו
 פרנסתם לרוב סמדי וקנין גם יש שם בעלי סלאכות אנשים ונשים
 אודי משי, חופי בנרם, ומכילי יין שרף מנסלת ענבי יין, כו
 כרמס רבים בארץ חואת, רק חרשית זה רשאים הם לכער ליהודים
 לכו, ולא לכל החופים, תחת איסור גדול סרמסלת יין ושכר
 והאחרים ושאר עמי הארץ באמנות סמכור אינם שורג יין ושכר
 אשר לא תחת עין השגרות יעשה כמלמט כל הקניס כבאי.
 לשון יהודים לשון סאלף ושפת פרס הרבים עם החרדים כל
 כדוסל, בה ידברו כולם נרשים ובגידים ורובים עם החרדים כל
 הרוס (ובלי ספק סקס קיסרות) רק למסחר וקנין ידברו בשפת
 עם הארץ אשר בה הם הם וישנים הם ויהיה ישבשו: סאגוסר.
 סאגוסר, חרש, וקודגוס, ושפת הקודגוס אלה סמסלמסר
 סגד הלשון, סוסיק, סמסלמסר סמסלמסר עם הארץ.
 סמסלמסר אסמסלמסר על נער חואיני, סמסלמסר סמסלמסר עם הארץ.
 ולסמן הרבתי שטא אשר יהודי, מכלי לתת לו סלום כל פועל
 בו, וסלם עליו כעשר וכרליסאע על ראש סוכס סמסלמסר כחצות
 האוד תק סמסלמסר סמל על כל בנרין ואין לו ליהודי לילך כחצות
 והיה ידוי אודו וסוכס חרש עזרת, לא ידבר על סוס או חמור
 יסא ידוי רק ברות כמלה ושפתה ילך ברנלו וסלם סוס כייסר
 ודק העיר רק יתן סלום לחרש, כבה סלם איגנו חיי צני
 נשוא את על הקנה סמסלמסר סמסלמסר חואת ילח. — וכו' או כאשר
 שרף חואת סמסלמסר סמסלמסר חואת ילח. — וכו' או כאשר
 וסמסלמסר סמל סמסלמסר סמל סמסלמסר סמל סמסלמסר סמל סמסלמסר
 כעת כפה וסאן תחת על קרת סמסלמסר סמסלמסר סמסלמסר סמל סמסלמסר
 רכר והשרדות הארץ העגראל צעירי סמסלמסר סמל סמסלמסר סמל סמסלמסר
 לספר רבנים אחרים, כי נכוסם הם

המגיד: שנה 12, גילון 49, ר"ח שנת תרס"ט (1869)

הצפירה: גילון 28, שנה 11, ז' באב תרמ"ד (1884)

צילום: ואבולין

העיר זמרקאנד גדולה ורחבה מאוד

צילום: טור ג'אן

יהודי מ'כרה נתפסו בארץ ישראל כ'ציפורים משנות': צבעוניים מאד, שמחים ובעיקר -
 צעידים. במחצית השנייה של המאה ה-19 ביקח היהודים הסוחרים בהמוניהם ביהו"ש, ו
 תרמו סממים עצומים לצדקה ולבסוף אף הקימו שסנת פאר, הלא היא שסנת הבורכים.
 אולם, תצעה בעיתוני התקופה מלמדת כי לא תמיד היה מצבם של יהודי מ'כרה שפר, ו
 ב'1869 תפיעה בעיתון "המגיד" רשימה מרתקת על הגשו היהודי וצפוף והעני בעיר
 סמרקנד, ובה תיאור ארוח חיי היהודים, שפת רישום (פרסית צתיקה ופרנסתם) (ארגי
 מש, תרפוי בגדים, מבשלי יין שרף ושר). הגשו מתאר כיצד מארונקל לשער שהחמר
 ושיש יסבבו בכל פנתיו, אשר על כן האיר והפנימי וחזוני מוקל לכל איש בלתי מוגרל
 לנא שם". ואם לא רי בכך, ראיות לציון עם הגזרות הקשות והמפלות שחולל על
 ראשו של היהודי: "משל עליו כעשיר וכול לישא על ראשו סבס משנה (קאלפאק)
 ואודר רק במתני ממל על כל בגדי [...]. לא ירכב על סוס או חמור ורק העיר רק ברח
 נמיה וספלה ילך ברגל".

אך סוף סוף הסל טוב, על פי הכתבה: פוצה בשנת 1852 מלחמת קרים, שבצקס תיה כבשה חסיה
 את מ'כרה והעניקה לבסוף מחוח נשימה ליהודי מ'כרה האמללים: "זנתבשלו כל האסדות, הסו
 והלצ מאחינו בני ישראל במדינה זו החסים כעת בשח ושאנן תחת צל קות ממסלתנו הארדה".
 ציתון "הצפירה" משנת 1884 מלמר כי אהרת יהודי מ'כרה את החסים לא נתמעמעה עם השנים,
 גם כאן מתאודת וצדות שחיו מנת חלקם של היהודים בעבר, סלל העברה שאו "נברלו לדעה
 מכל בני הארץ: ה'כרוז לשלם מסים וארטנויות כפלים, מלבר אשר גם מהם השורשים בלי קצב,
 אך גם אחרי כל אלה לא חתר להם לעור בכל תחמה של ציר, כי אם
 במחור מיוחד להם". גזרות הלם ש מפישות כאן בפיוש: "בני עם
 הארץ התגורר במגעותיהם הנקראות 'ששאלמא', והיהודים מצווים
 ושורים לחבוש לראשיהם סבשות קטנים; בני עם הארץ חזגרים אודרים
 יקורם של משי ורקמה, והיהודים מצווים לאודר חגרות חבלים".

ואולם, צר כמה שחוקים אלה נשמעים מפלים ומשפילים, מרגיש הסתב
 כי 'קשים וטראים מכל אלה הם חוקי הרשע והאין אשר העמיס עליהם
 להבדילם מן האדם, לפסל לצדחתם בבתי המשפט, ולהחיר רמס, שהודג יהודי
 מודץ לציר ניקה ולא יעושי". אך הנה גם כאן שמחה וששון - צממסלת
 חסא בשלה את כל החוקים האלה, ותתן ליהודים ולמי שלמנים חזקה אחת
 ומשפט אוד".

יתכן כי על רקע אפליית הלם ש המשפילה אפשר להסביר מרוע יחסו יהודי
 מ'כרה חשיבת כה רבה לבגדים, ל'בד ולצבע, פתיחת שצרי מ'כרה ושיפור
 הרכים הביא לנהירה צצומה של סלי רגל לירושלם, אשר נחשפו במלא
 פארם לציניהם הכלות של יהודי ירושלים, קשה היה לשער כי אך שנים קורם
 לכן היו פני הרבנים כה שונים...

בכ"ע רוסקי ווינסטניק נרפסו מאת אחי התיירים הרשוע
 נכבות ע"ד מצב היהודים הכובאים. לפי דברו התייר, היהודים
 בארץ כובאי הם "המפלגה הרוסית" כי בעוד אשר שר בני
 עם הארץ עוד וועטים ועונים את מסלת רוסא, לא כן היהודים
 כי הם שמתים סאר במסלת רוסא, יען בשם תקנה חסא
 את וחדה שם, היה מצבם רע סאר, ונברלו לדעה מכל בני עם
 הארץ: ה'סרתו לשלם מסים וארטנויות כפלים, מלבר אשר נבו
 מהם השורשים בלי קצב, אך גם אחרי כל אלה לא חתר להם
 לעור בכל תחמה של ציר, לבל ליבשו בנדים כבנדי עם הארץ, בני עם
 הארץ יהודו במגעותיהם הנקראות ששאלמא, והיהודים מצווים
 וסורים לחבוש לראשיהם כובאים קטנים; בני עם הארץ חזגרים
 אודרים יקורם של משי ורקמה, והיהודים מצווים לאודר חגרות
 חבלים; גם נאכר להם לרכוב על סוסים וחמורים. אך קשים
 וטראים מכל אלה הם חוקי הרשע והאין אשר העמיס עליהם
 להבדילם מן האדם, לפסל לצדחתם בבתי המשפט, ולהחיר רמס,
 שהודג יהודי מודץ לעיר ניקה ולא יעושי". והיהודים מצווים
 ומשפט מות חרץ עליו, כמסוי את דרו יצא להפשי ועונש אין
 עליו. אלה הם קצות החוקים היעיים אשר רבבו למעצבה על
 היהודים ביום משול המושלמים, ומסלת רוסא בשלה את כל
 החוקים האלה, ותתן ליהודים ולמושלמים חוקה אחת ומשפט
 אחד, לכן אך טוב לב היהודים למסלת רוסא.